

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **M. K.**
zastoupen JUDr. Emilem Flegelem, advokátem
se sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Ředitel Agentury logistiky**
se sídlem Boleslavská 929, 250 02 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
doručovací adresa: Legislativní a právní odbor Ministerstva obrany,
Oddělení občanského a správního práva
náměstí Svobody 471, 160 00 Praha 6

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. listopadu 2022, č. j. MO 430632/2022-551200,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. listopadu 2022, č. j. MO 430632/2022-551200, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 11 228 Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Náčelník Centra zabezpečení munice Týniště nad Orlicí rozhodnutím ze dne 5. 9. 2022, č. j. MO 359497/2022-551230, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o silničním provozu“), a uložil mu správní trest pokuty ve výši 2 000 Kč. Dále správní orgán prvního stupně uložil žalobci zaplatit přestupkovým jednáním způsobenou škodu ve výši 107 484 Kč a nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítnul a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.
2. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 26. 6. 2020 v 11:10 hodin jako řidič služebního motorového vozidla značky Tatra 815 6×6 CAS VPZ 467-06-98 při průjezdu levotočivou zatáčkou sjel s vozidlem do pravého nezpevněného příkopu a došlo k převrácení vozidla, čímž porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1) zákona o silničním provozu tím, že se nevěnoval plně řízení vozidla a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci a nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; dále na základě téhož ustanovení smí řidič jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil včasně podanou žalobou. V té nejprve odcitoval své písemné vyjádření k podkladům pro prvoinstanční rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022, v němž mimo jiné uvedl, že svědci vyslechnutí při ústním jednání nebyli správním orgánem ztotožnění. Následně poukázal na ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“), neboť měl za to, že prvoinstanční ani žalobou napadené rozhodnutí neobsahuje vypořádání se s tímto jeho vyjádřením. To podle něj samo o sobě zakládalo důvod pro zrušení obou rozhodnutí.
4. V dalším žalobním bodě pak žalobce opět cituje, tentokrát ze svého nedatovaného doplnění odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí, které bylo žalovanému doručeno dne 20. 10. 2022. Uvedenou citací žalobce poukazoval na to, že mu správní orgány kladly za vinu porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích jakožto celku, tedy že se nevěnoval plně řízení vozidla a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci a nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; dále na základě téhož ustanovení smí řidič jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Podle žalobce není zřejmé, kterou z vyjmenovaných povinností porušil.
5. Dle jeho názoru žalovaný dovodil porušení povinností pouze z faktu, že došlo k dopravní nehodě a nijak se nevypořádal s jeho námitkou nesrozumitelnosti výroku rozhodnutí. Následně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se nesrozumitelnosti rozhodnutí spočívající ve vnitřní rozpornosti výroku a odůvodnění.

6. Žalobce také namítal nevypořádání námítky ohledně stanovení výše škody, kterou má uhradit. Zmínil zejména, že do celkové výše škody zahrnuly správní orgány mimo jiné náklady na vyhotovení znaleckého posudku. Podle žalobce ale náklady na vyhotovení posudku nejsou škodou, ale nákladem řízení ve smyslu ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále také jen „přestupkový zákon“). Pokud byl v řízení přibrán znalec, měla by podle žalobce povinnost nahradit náklady být uložena formou paušální částky, podle něj zákon neumožňuje uložit obviněnému uhradit skutečné náklady na vypracování posudku.
7. K tomu také poznamenal, že v napadeném rozhodnutí nebyla vypořádána námitka, že výše náhrady škody nesmí u vojáka přesáhnout čtyřapůlnásobek jeho průměrného služebního platu. To správní orgány podle žalobce v daném případě nijak nezkoumaly.
8. V dalším žalobním bodě žalobce napadal revizní znalecký posudek a okolnosti ustanovení znalce. Nejdříve uvedl, že mu nebylo umožněno ustanovenému znalci klást otázky, na což má dle ustanovení § 82 odst. 3 přestupkového zákona právo. Správní orgán prvního stupně nejen že navržený důkaz neprovedl, ale jeho neprovedení ani nijak neodůvodnil. Rovněž nebyla vypořádána námitka, že správní spis neobsahuje usnesení o ustanovení znalce.
9. Žalobce také uvedl, že ustanovený znalec Mgr. Ing. P. M. je bývalý příslušník Armády ČR (dále také jen „AČR“) a též kolega a kamarád oprávněné úřední osoby Ing. B. Jeho volba tak nebyla náhodná, ale jednalo se o účelovou volbu podjatého znalce, který půjde správnímu orgánu tak říkajíc „na ruku“. O přibrání znalce navíc nebyl žalobce vyrozuměn a o existenci znaleckého posudku se dozvěděl až po ústním jednání dne 30. 6. 2022.
10. Vůči samotnému vyhotovení znaleckého posudku žalobce namítal, že posudek byl zpracován k vozidlu, které od 18. 9. 2020 stálo na odstavné ploše v Kostelci nad Labem, nezapečetěné a nezajištěné proti manipulaci. Navíc s vozidlem manipulovali příslušníci z Týniště nad Orlicí, ve smyslu demontáže součástí vozidla dne 10. 11. 2021. Po zrušujícím rozsudku zdejšího soudu jeli příslušníci VHJ na rozkaz nadřízených namontovat součástky zpět. Tuto skutečnost žalobce zjistil až po vydání žalovaného rozhodnutí.
11. S ohledem na výše uvedené žalobce poté jako důkaz navrhnul, aby osoby, které s vozidlem manipulovaly, byly soudem předvolány k výsledku.
12. Žalobce poté shrnul, že vzhledem k manipulaci s vozidlem je revizní znalecký posudek důkazně bezcenný.
13. Dále žalobce poukázal na prohlášení prap. Z. S., který vozidlo ohledal na místě po nehodě a v písemnosti „předání věci (přestupku) s návrhem na odložení“ ze dne 30. 6. 2020 uvedl, že u vozidla nebyla funkční převodka řízení a že technická závada jako příčina dopravní nehody byla zjištěna. Uvedená skutečnost byla zmíněným příslušníkem policie zdokumentována na videozáznamu, na němž je podle žalobce popsána závada viditelná pouhým okem.
14. K tomu ovšem správní orgány dle žalobce záměrně nepřihlížely, patrně proto, aby mohla být škoda na vozidle dána k úhradě žalobci, neboť prvoinstanční správní orgán svým zanedbáváním technického stavu vozidel mohl za nehodu především. V daném případě

tak celý případ vyšetřoval a rozhodoval o něm právě ten, kdo je odpovědný za technicky nevyhovující stav vozidla.

15. Následně žalobce uvedl souhrn dalších skutečností. Nejprve to, že z protokolu STK vyplývá, že na vozidle byly vážné a nebezpečné závady na brzdách, šlo o nesouměrný brzdňý účinek náprav vlivem ovality bubnů, což je závada, která podle žalobce nemohla vzniknout při nehodě, ale až po dlouhodobém používání. Dále uvedl, že znalci neprováděli zkoušku řízení vozidla za stejných podmínek, které panovaly v době nehody, zejména v nižší rychlosti do 20 km/h a s vozidlem odlehčeným nejméně o 10 tun. Dále žalobce uvedl, že dle tvrzení správních orgánů žalobce při nehodě vůbec nebrzdil, z fotodokumentace pořízené policií po nehodě je ale jasně patrná brzdná stopa, kterou vozidlo zanechalo na vozovce. Znalec P. podle žalobce nemohl na místě nehody stopu ohodnotit, neboť byl na místě nehody až několik měsíců poté. Navíc místo bylo po nehodě rekultivováno příslušníky VHJ Nový Ples. Podle vyšetřujícího policisty na místě nehody bylo vojenské policii nabídnuto přivolání znalce, což její příslušník odmítnul. Policista S., který byl na místě nehody, poté při výslechu uvedl, že po odtažení vozidla není možné toto vozidlo posuzovat, jelikož s ním bylo tímto způsobem manipulováno.
16. Na závěr žalobce uvedl, že v přestupkovém řízení se uplatňuje zásada presumpce neviny, zásada in dubio pro reo a zásada postihu za zaviněné jednání, k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115. Uvedl dále, že pouze v případech, je-li prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, správní orgán může uložit za jeho spáchání sankci, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55. Také uvedl, že není-li mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl přestupek spáchán, viz rozsudek téhož soudu ze dne 27. 6. 2013, č. j. 7 As 145/2012 – 39. Poté odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I ÚS 846/11, a ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I ÚS 733/01, jenž rozvíjejí výše uvedené zásady presumpce neviny a in dubio pro reo.
17. Shrnl, že nejenže existují pochybnosti o skutku, ale bylo přímo dokázáno, že vozidlo v době nehody trpělo závažnými technickými nedostatky a příčinou nehody tak byla ztráta ovladatelnosti vozidla, což žalobce považoval za prokázané.
18. Podle žalobce jsou tak obě správní rozhodnutí nezákonná, a proto navrhnul, aby krajský soud tato rozhodnutí zrušil.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

19. Žalovaný se ve svém vyjádření postupně vyjádřil k námitkám žalobce. Nejdříve uvedl, že svědci nebyli při ústním jednání ztotožnění z důvodu, že se jednalo o vojáky z povolání, kteří patří do přímé podřízenosti prvoinstančního správního orgánu a jejich totožnost je tak jak správnímu orgánu, tak žalobci známa. Navrhovaný výslech čet. Jaroslava Vyhlída pak nelze provést a to s ohledem na jeho onemocnění.
20. K výslechu znalců žalovaný uvedl, že ve věci byl pro účely vypracování revizního posudku jmenován znalec Mgr. Ing. P. M., jenž došel k závěru, že na vozidle nebyla technická závada související se vznikem dopravní nehody a vozidlo bylo v době nehody ovladatelné.

21. Ohledně námitky o nevyrozumění žalobce o ustanovení znalce žalovaný uvedl, že dne 24. 5. 2022 byl žalobci zaslán přípis č. j. MO 212211/2022-551230 a to do datové schránky jeho právního zástupce.
22. Dne 30. 6. 2022 byl žalobce seznámen s kompletní spisovou dokumentací a byly mu předány kopie požadovaných dokumentů s tím, že mu byla stanovena lhůta pro vyjádření.
23. Následně uvedl, že má za to, že se řádně vypořádal se svědeckou výpovědí svědků Vršovského a Snášela, přičemž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí i odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dále pak uvedl, že námitku podjatosti žalobce nikdy řádně nepodal ani neodůvodnil.
24. K námitce nesrozumitelnost výroku prvoinstančního rozhodnutí žalovaný uvedl, že v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí se dostatečně vypořádal i s námitkami tam uvedenými, konkrétně na stranách 20 – 22.
25. Žalovaný dále k nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti výroku o náhradě škody uvedl, že k nezkoumání průměrné výše služebního platu žalobce se vyjádřil na straně 21 napadeného rozhodnutí. Výši průměrného platu žalobce neřešil z toho důvodu, že se jedná o skutečnost danou právními předpisy, a to konkrétně § 67 a násl. zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o vojácích z povolání“), a § 2 nařízení vlády č. 59/2015 Sb. o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání. Samotný čtyřapůlnásobek platového tarifu bez příplatku a odměn už na první pohled zjevně překračuje částku stanovenou k úhradě.
26. Dále uvedl, že náklady na vypracování znaleckého posudku jsou zahrnuty do výše škody proto, že posudek byl vypracován pro potřeby určení výše škody, nikoli však v řízení o přestupku.
27. K manipulaci s vozidlem a nepoužitelnosti znaleckého posudku žalovaný uvedl, že žalobce povětšinou opakuje své námitky, které uplatnil v předchozích částech žaloby, přičemž žalovaný se s nimi dostatečně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. K nově uplatněné námitce, tj. manipulaci s vozidlem, žalovaný uvedl, že s vozidlem bylo manipulováno ve smyslu demontáže různých součástí vozidla dne 10. 11. 2021, jednalo se o drobné díly z nástavby vozidla, které se netýkaly podvozku a nemohly ovlivnit jízdní vlastnosti vozidla. Znalcem zkoumané části vozidla byly původní.
28. Závěrem s ohledem na skutečnosti uvedené ve svém vyjádření žalovaný zdejšímu soudu navrhnul, aby žalobu zamítnul.

IV. Replika žalobce

29. V replice žalobce uvedl, že se žalovaný ve vyjádření k žalobě snaží zhojit vadu nepřezkoumatelnosti vypořádáním jeho námitek ze správního řízení. Takový postup je ale dle jeho názoru nepřipustný, jelikož soud není „*třetí odvolací instancí*“. K tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2021, č. j. 44 A 5/2020 – 27, v němž je uvedeno, že „*ve vyjádření k žalobě již není možné doplnit argumentaci, která měla tvořit součást žalobou napadeného rozhodnutí, což plyne z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu.*“ S ohledem na opožděnost těchto argumentů je tak podle žalobce zbytečné na ně jakkoli reagovat.

30. Dále dle názoru žalobce sdělení žalovaného, že „*výši služebního platu neřešil*“, dává za pravdu jeho námitce, že tato nebyla vůbec zkoumána. Podle něj je lhostejné, zda je výše platu určena právním předpisem, správní orgán je povinen se výši platu zabývat.
31. K nákladům řízení zopakoval, že náklady na vypracování znaleckého posudku nejsou škodou způsobenou dopravní nehodou, ale nákladem řízení. Náklady na vypracování posudku nejsou škodou a žalovaný je tak vůči žalobci nemohl uplatnit.
32. Závěrem uvedl, že žalovaný ve svém vyjádření přiznal, že došlo k manipulaci s vozidlem. Podle žalobce je zcela nepřijatelné, aby před vypracováním znaleckého posudku bylo s předmětem zkoumání jakkoli manipulováno. Podle žalobce postrádá logiku, že by drobné díly z nástavby vozidla byly po provedení zkoumání namontovány zpět. Žalovaný navíc podle něj neprokázal, o jaké díly se jednalo, krom toho není ani odborně způsobilý posuzovat, jaké díly jsou schopné ovlivnit jízdní vlastnosti vozidla. Soudní znalec pak podle žalobce nebyl nikdy upozorněn na to, že s vozidlem bylo před provedením zkoumání manipulováno.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

33. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání, protože s takovým postupem souhlasil žalobce postupem dle § 51 odst. 1 věty první s. ř. s. a žalovaný postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.
34. Dále připomíná, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. O věci krajský soud usoudil následovně.
35. Zdejší soud o projednávaném případě rozhodoval již v minulosti rozsudkem ze dne 22. 2. 2022, č. j. 30 A 69/2021 – 121 (dále také jen „*dřívější rozsudek*“), v tehdejšímu případě zrušil obě správní rozhodnutí a v bodě 83 dřívějšího rozsudku uložil správním orgánům závazným právním názorem úkony, které bylo třeba provést, aby jejich rozhodnutí vyhovovala zákonným požadavkům. Bohužel, ani nově vydaná rozhodnutí nejsou bezchybná a požadavkům uloženým dřívějším rozsudkem zůstaly správní orgány hodně dlužny.
36. Ze správního spisu krajský soud ověřil, že po zrušujícím rozsudku vyhotovil dne 24. 5. 2022 správní orgán prvního stupně vyznění o pokračování správního řízení, jehož součástí bylo i vyznění o zadání vypracování revizního znaleckého posudku znalci Mgr. Ing. P. M.
37. Dne 30. 6. 2022 provedl správní orgán prvního stupně ústní jednání ve věci, na kterém vyslechl svědky a žalobce. Žalobce při tomto jednání předložil svou výpověď v písemné formě. Při uvedeném jednání byl také seznámen s podklady pro rozhodnutí a byla mu poskytnuta lhůta pro vyjádření nejpozději do 18. 7. 2022. Vyjádření žalobce datované dnem 18. 7. 2022 je ve správním spise založeno na čísle listu 58. Žalobce v něm mimo jiné uvedl, že žádá, aby byli ve věci vyslechnuti znalci Ing. P. V., Bc. D. P. a Mgr. Ing. P. M., jelikož jim chce klást otázky, což mu doposud nebylo umožněno.

38. Dne 27. 7. 2022 bylo správním orgánem prvního stupně vydáno usnesení o ustanovení znalce Mgr. Ing. Petra Mazáka.
39. A následně dne 5. 9. 2022 bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí, kterým je žalobce shledán vinným ze spáchání shora uvedeného přestupku.
40. Dále se zdejší soud bude věnovat právnímu hodnocení případu. Podle ustanovení § 68 odst. 3 věty první správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Podle ustanovení § 82 odst. 3 přestupkového zákona pak mají účastníci řízení právo klást otázky sobě navzájem, svědkům a znalcům.
41. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 59/2008 – 53, *„Úvahu o tom, který z účastníkem navržených důkazů proveden nebude, musí správní orgán náležitě odůvodnit. Z již zmiňovaných limitů zásady zakotvené v § 3 správního řádu vyplývá, že odmítnutí provést určitý důkaz může přicházet v úvahu za předpokladu, že tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, nebo že navržený důkaz není způsobilý tvrzenou skutečnost vyvrátit nebo potvrdit, tzn. nedisponuje vypovídací potenci, nebo že provedení důkazu je nadbytečné, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.“*
42. Ve své první námitce žalobce tvrdí, že jeho vyjádření ze dne 18. 7. 2022 nebylo správními orgány nikdy vypořádáno. Předně v uvedeném vyjádření žalobce uvedl, že nikdo ze svědků vyslechnutých na ústním jednání dne 30. 6. 2022 nebyl ztotožněn. V této části první námitky zdejší soud žalobci dát za pravdu nemohl, je tomu tak proto, že se ztotožnil s názorem žalovaného uvedeným ve vyjádření k žalobě. Vyslechnutí svědci, s výjimkou prap. Z. S., jsou příslušníci vojenských hasičských jednotek (dále také jen „VHJ“), a jsou tudíž jak žalobci, tak správnímu orgánu známi z denní činnosti. Nadto soud způsob jejich ztotožnění ověřil a žádnou chybu neshledal. I identifikace prap. Z. S., jenž jako jediný svědek není příslušníkem VHJ, byla dle krajského soudu v pořádku, jelikož je jakožto příslušník policie ztotožněn pomocí jména, příjmení, a evidenčního čísla.
43. Ve druhé části vyjádření ze dne 18. 7. 2022 žalobce uvedl, že žádá o výslech svědka J. V. a znalců Ing. P. V., Bc. D. P. a Mgr. Ing. P. M., jelikož jim chce klást otázky. Co se týče svědka J. V., ten se z ústního jednání s poukazem na svou pracovní neschopnost omluvil a odkázal na svou svědeckou výpověď, kterou podal dříve. V této skutečnosti zdejší soud pochybení správních orgánů nespatřuje. Jinak je tomu ale v případě výslechu znalců. Ten nebyl ani jedním ze správních orgánů proveden, a následně se v odůvodnění správních rozhodnutí nevyskytuje ani jediná zmínka o tom, proč této žádosti žalobce nebylo vyhověno. Je pravdou, že prvoinstanční rozhodnutí se na straně 7 věnuje tomu, proč správní orgán neodstranil rozpory ve znaleckých posudcích výpovědí znalců, ale pouze ve vztahu ke znalcům Bc. D. P. a Ing. P. V.; o tom, proč nebyl předvolán a vyslechnut revizní znalec Mgr. Ing. P. M., se rozhodnutí nezmiňují. V této části tak soud shledal, že byla porušena žalobcova práva na spravedlivý proces, a to s přihlédnutím ke shora uvedenému ustanovení § 82 odst. 3 přestupkového zákona.

44. Soud nicméně nijak nespekuluje o tom, zda správní orgány měly či neměly výslech zmíněného znalce provést, to bude na jejich uvážení v dalším řízení. Neodůvodněním neprovedení žalobcem navrhovaného důkazu ale bez pochyby zatížily svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
45. Podle ustanovení § 56 správního řádu závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout. K tomu z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2023, č. j. 8 As 169/2021-39 *„podstatné je, zda byly splněny následující dvě podmínky: 1) zda byla listina založena podle § 17 odst. 1 správního řádu do správního spisu a 2) zda účastník řízení měl možnost se s ní seznámit a vyjádřit se k ní na základě postupu podle § 36 odst. 3 správního řádu. Sama skutečnost, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem, není z hlediska zpochybnění zákonnosti správního rozhodnutí rozhodující (rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2023, čj. 10 As 208/2022-76, či usnesení NSS ze dne 30. 11. 2022, čj. 2 As 132/2021-22, a v něm citovaná judikatura).“*
46. K námitce směřující proti tomu, jak správní orgán prvního stupně ustanovil znalce, zdejší soud toliko uvádí, že shledal jistá pochybení, tato ale neměla vliv na zákonnost řízení. Správní orgán prvního stupně vyrozuměl žalobce o přiřazení znalce přípisem ze dne 24. 5. 2022, bohužel, ve správním spise k tomuto přípisu není připojena doručenko, není tudíž jasné, kdy a pokud vůbec byl přípis žalobci doručen. Samotné usnesení o ustanovení znalce je pak datované dnem 27. 7. 2022, což je až po ústním jednání ve věci, takový postup správního orgánu jistě není korektní. Zdejší soud nicméně v tomto ohledu nespatřuje nezákonnost řízení, neboť ve světle výše citovaného judikátu měl žalobce možnost seznámit se se znaleckým posudkem již v den ústního jednání, tj. 30. 6. 2022 a poté se k němu rovněž vyjádřit. Znalecký posudek byl taktéž řádně založen ve správním spise a to na čísle listu 52.
47. Podle ustanovení § 93 odst. 1 písm. d) přestupkového zákona se ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, kromě náležitostí podle správního řádu uvede forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 A 547/2002-24: *„Soud zruší rozhodnutí pro nesrozumitelnost odůvodnění zejména tehdy, jestliže odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které pohnuly správní orgán k vydání rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].“*
48. Co se formy zavinění týče, správní orgány obou stupňů se touto ve svých rozhodnutích vůbec nezabývaly, a to jak ve výroku rozhodnutí, tak v odůvodnění. A to i přesto, že zdejší soud jim v dřívějším rozsudku uložil se zaviněním zabývat, vyhodnotit ho a přezkoumatelně odůvodnit. Správní orgány se bohužel nevěnovaly ani naplnění materiální a formální stránky přestupku. Pakliže dospěly k tomu, že žalobce porušil nějakou povinnost, musí úvahu o jejím porušení patřičně uvést v odůvodnění. Stručným shrnutím, že znaleckým posudkem bylo stanoveno, že žalobcem řízený automobil neměl technickou závadu, která by zapříčinila nehodu, toto nelze nahradit. Navíc správní orgány tímto zjednodušujícím pohledem zaměnily příčinu a následek, neboť usoudily, že

pokud vznikne dopravní nehoda a „bourající“ automobil byl technicky v pořádku, vždy je viníkem řidič.

49. Vycházel-li správní orgán prvního stupně z tvrzení znalce Bc. Daniela Pýchy o tom, že žalobce nejméně 5 vteřin před vyjetím ze silnice nevěnoval dostatečnou pozornost řízení, považuje toto východisko zdejší soud za značně problematické. Uvedený znalec byl totiž ustanoven k posouzení technického stavu automobilu, nikoli ke zkoumání příčin nehody či techniky řízení automobilu žalobcem. Úsudek o tom, že žalobce před nehodou nebrzdil a nevěnoval se řízení, takovému znalci nepřísluší.
50. Žalobce také namítal, že není jasné, kterou z povinností uvedených v ustanoveních § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích porušil. Ani v tomto směru se správní orgány dostatečně dokazováním nezabývaly. Pakliže správní orgány viní žalobce z nedostatečného se věnování řízení a nepřizpůsobení rychlosti, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést úvahy, na základě které usuzují, že tyto povinnosti žalobce porušil. Zejména ve vztahu k rychlosti jízdy neprovedl jak prvoinstanční správní orgán, tak žalovaný žádný důkaz, obě rozhodnutí jsou tak v tomto směru nepřezkoumatelná.
51. Dále podle ustanovení § 109 zákona o vojácích z povolání se při určování výše škody na věci vychází z její ceny v době poškození nebo ztráty.
52. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 25 Cdo 2296/2008 se *„Za škodu ve smyslu citovaného ustanovení se v právní teorii i praxi považuje újma, která nastala (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného (spočívá ve zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, a je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především penězi. Skutečnou škodou je nutno rozumět takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je třeba vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu.“* Tento názor následně potvrdil také Ústavní soud v nález ze dne 5. 12. 2012, sp. zn. IV ÚS 444/11: *„Právní teorie a praxe za škodu považuje újmu, která nastala v majetkové sféře poškozeného, tedy spočívá ve zmenšení jeho majetkového stavu a je objektivně vyjádřitelná v penězích. Skutečnou škodou rozumí takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je třeba vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu.“*
53. Žalobce namítal, že do výše škody, kterou mu správní orgány uložily nahradit, byly nesprávně započteny i náklady na vyhotovení znaleckého posudku. Správní orgán prvního stupně při stanovení výše škody vycházel ze specifikace věcné škody ze dne 11. 1. 2021. Z této listiny vyplývá, že do výše škody byla zahrnuta i částka 19 394 Kč za znalecký posudek a s ním spojené cestovní výlohy. Takový postup je přitom s přihlédnutím ke shora uvedeným judikátům nesprávný, neboť tyto stanovily, že skutečnou škodou je třeba rozumět újmu, která představuje hodnoty, jež je třeba vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu. Vyhotovení znaleckého posudku ale nesměruje k uvedení věci do předešlého stavu. Znalecký posudek sloužil toliko k posouzení, zda automobil trpěl technickou závadou, která mohla zapříčinit dopravní nehodu, náklady na jeho vyhotovení nejsou tudíž škodou.
54. Za správnou lze potom označit argumentaci žalobce, že správní orgán měl považovat částku za vyhotovení znaleckého posudku za náklad řízení a postupovat tudíž podle ustanovení § 95 odst. 1 přestupkového zákona.

55. Žalobce k vyčíslení částky náhrady škody dále namítal, že tato nesmí dle ustanovení § 107 odst. 2 zákona o vojácích z povolání překročit čtyřapůlnásobek průměrného služebního platu vojáka. Tímto se správní orgány bohužel také nikterak nezabývaly, neuvedly ani sebestručnější úvahu či výpočet, který by odůvodňoval, že částka uložená žalobci k náhradě škody nepřekračuje čtyřapůlnásobek jeho průměrného měsíčního služebního platu. Tento nedostatek nemůže zhojit ani fakt, že žalobcův plat je dán právními předpisy a jeho výše je tak dohledatelná.
56. Další žalobní námitka mířila přímo vůči znalci Mgr. Ing. P. M., a to z hlediska jeho podjatosti v projednávaném případě. K tomu krajský soud může pouze stručně uvést, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumává napadené rozhodnutí hlediskem skutkového a právního stavu, který platil v době rozhodování žalovaného, viz ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. Jelikož žalobce uplatnil námitku podjatosti vůči znalci až v řízení před soudem, nemůže se jí zdejší soud meritorně zabývat. Pokud ovšem námitku podjatosti žalobce vznese v dalším řízení před správními orgány, budou tyto povinny se jí zabývat, rozhodnout o ní a toto rozhodnutí náležitě odůvodnit.
57. Stejně tak je to s námitkou manipulace s předmětným automobilem, o které se žalobce měl dozvědět až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Pakliže tuto námitku vznese žalobce v dalším řízení před správními orgány, budou tyto povinny se námitkou zabývat a patřičně ji v rozhodnutí vypořádat.
58. Další námitky se pak týkají technického stavu vozidla. K tomu může krajský soud toliko říci, že revizní znalecký posudek se dostatečně zabýval technickým stavem havarovaného automobilu a s jeho závěry nebude krajský soud jakkoli polemizovat.
59. Krajskému soudu tak nezbylo, než žalobou napadené rozhodnutí zrušit pro vady řízení spočívající částečně v jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a částečně pro nezákonnost, spočívající v nesprávně stanovené výši škody, která byla žalobci uložena k náhradě. Současně vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný právními názory vyslovenými krajským soudem v tomto rozsudku vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude povinností žalovaného v první řadě rozhodnout o důkazním návrhu žalobce (výslech znalce), a jeho provedení či neprovedení přezkoumatelně odůvodnit. Dále se bude zabývat naplněním jak materiální, tak formální stránky přestupku, zaviněním žalobce, tj. zda byl přestupek spáchán úmyslně, či z nedbalosti a odůvodněním toho, kterou konkrétní povinnost měl žalobce při řízení vozidla porušit. Znovu zváží výši škody, uloženou žalobci rozhodnutím k náhradě, její výši odůvodní a zároveň odůvodní, proč její výše nepřekračuje čtyřapůlnásobek průměrného služebního platu žalobce. Bude dbát zejména toho, aby odůvodnění rozhodnutí splňovalo kritéria stanovená ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu.
60. Dle názoru krajského soudu si lze představit, že výše uvedené vady bude možno odstranit v řízení před odvolacím správním orgánem. Proto zrušil pouze žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Jak konkrétně ale bude žalovaný v dalším řízení s ohledem na ustanovení § 90 správního řádu a § 98 přestupkového zákona postupovat, nechává zdejší soud na jeho úvaze.

VI. Náklady řízení

61. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
62. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Ty sestávají z odměny jeho zástupce, který je advokátem, včetně jeho režijních výloh (viz § 35 odst. 2 s. ř. s.).
63. Zástupce žalobce má nárok na:
- odměnu dle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky MS č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), tedy na odměnu za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci) po 3 100 Kč, tj. **6 200 Kč**, včetně 2 paušálních částek náhrady hotových výdajů dle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč, tj. **600 Kč**.
64. Jelikož zástupce žalobce také osvědčil, že je plátcem DPH, náleží mu částka odpovídající 21% z výše uvedené částky 6 800 Kč, tj. **1 428 Kč**.
65. Krajský soud nepřehlédl, že zástupce žalobce podal také repliku k vyjádření žalovaného. Tato replika nicméně nepřinesla pro řízení před krajským soudem žádnou zásadní skutečnost oproti skutečnostem uvedeným v žalobě, proto zdejší soud rozhodl tak, že tento úkon do nákladů řízení nezahrnul.
66. Poslední položkou pak byl zaplacený soudní poplatek ve výši **3 000 Kč**, jehož náhradu soud přiznal. Celkem tedy činí náklady řízení na straně žalobce **11 228 Kč**.
67. Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. dubna 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: I. S.